

Hicret 1.Metin

Hicret, altında çok büyük mana ve büyük hakikatler yatan oldukça büyük bir meseledir. Bu kelime, insanın, bir beldeden bir beldeye hicret etmesini ifade ettiği gibi, insanın bir düşünceden başka bir düşünceye hicret etmesini de ifade eder. Ve yine insanın kendi özünden kendi özüne hicretine de delâlet eder. Kuranda hicret hakkındaki ayetler:

“İman edip de hicret edenler ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihat edenler, rütbe bakımından Allah katında daha üstündürler. Kurtuluşa erenler de işte onlardır.” (Tevbe Suresi, 9/20)

“Allah yolunda hicret eden kimse yeryüzünde gidecek bir çok güzel yer ve bolluk (imkân) bulur. Kim Allah ve Resûlü uğrunda hicret ederek evinden çıkar da sonra kendisine ölüm yetişirse artık onun mükâfatı Allah'a düşer. Allah da çok bağışlayıcı ve esirgeyicidir.” (Nisa Suresi, 4/100)

İşte bu ayetlerde bu işin ne kadar kutsi ve manevi olduğu vurgulanmıştır.

Hicret, her yüce davada çok önemli bir esastır. Hicret etmedik büyük bir dava adamı, büyük bir mefkûre adamı, büyük bir vazifeli ve ideal adamı yok gibidir. Bugüne kadar hemen herkes, doğduğu yeri, o yüce davası uğruna terk etmiş ve başka bir yere gitmiştir. Hicretin, Allah emri olarak yapılmış olması, onun en bereketli, en ağırlıklı tarafıdır. Çünkü, hicret eden şahsın, ileride vereceği hizmet adına bu göçle gelen bir kısım manalar var ki, o yönüyle de çok ehemmiyetlidir. Hicret, gerçekten Allah'ın hoşuna giden makbul bir ameldir. Çünkü hicret eden kimse Allah için çok büyük bir fedakârlığa katlanmaktadır. Evet, dünyada bir insan ailesini, evlad-ü iyalini, doğduğu yeri çok sever.

Efendimiz bu konu da “Ameller niyetlere göredir. Herkese niyet ettiği şey vardır. Öyleyse kimin hicreti Allah'a ve Resûlüne ise, onun hicreti Allah ve Resûlünedir. Kimin hicreti de elde edeceği bir dünyalığa veya nikâhlanacağı bir kadına ise, onun hicreti de o hicret ettiği şeydir.” (Buhari, Nikah 5; Müslim, İmaret 155) İşin ciddiyetini ve önemini bize göstermektedir.

Ashâb-ı Kirâm'ın müslümanlığını derinleştiren ve müslümanlığı bir başka türlü renklendiren Hicret, günümüzde de aynıyle bahis mevzuudur. Ayrıca Hicret'in, Kur'ân talebesine kazandırdığı çok şey vardır. Çünkü herkes doğup büyüdüğü yerde, iyi şeylerle beraber bir kısım menfi izler de bırakır. Evet, her insan doğduğu köyde, şehirde, kasabada, onu tanıyan emsallerinin, yaşlılarının arasında bıraktığı menfi izler vardır. Kavga ettiği günler, yumruk salladığı zamanlar vardır. Marifet olsun diye yapıp sergilediği şarlatanlıklar vardır.

Halbuki bütün bunlar, daha sonra Rabbin, ihsan-ı İlahi olarak onun omuzuna yükleyeceği vazifenin tebliğinde, o iş için gerekli olan vakar ve ciddiyet ile telifi katiyen imkânsızdır. Çünkü daha sonraki dönemde davası itibarıyla, onun bidayet-i hayatındaki bu çocuksu tavırları, bir kısım kimselerin kafalarını bulandırabilir, vazifesine gölge düşürebilir ve o döneme ait kaçınılması imkânsız bazı tavırlar onların çevrelerinde menfi değerlendirmelere sebep olabilir.

Nitekim Efendimiz'e Mekkeliler Ebu Tâlib'in yetimi diyorlardı. Evet, Cihanların uğrunda fedâ olması gerekli O Zât (sav)'e, O Dürr-i Yektâ'ya (binler ruhumuz olsa fedâ olsun) Ebu Tâlib'in yetimi diyorlardı. Aslında onların böyle düşünmesi O'nun getirdiği mesaja karşı bir tavrın ifadesiydi; ama onlar, bu yetimliği kullanmak istiyorlardı. Yani, “yahu dün sokakta bizimle beraber koşuyordu. Şimdi kalkmış semaların üstünde dolaştığını iddia ediyor, bizim aklımızın eremeyeceği şeyler getiriyor.” diyorlardı. Kaldı ki, O nezih ruh ve O dâmen-i muallâ (sav), daima Allah tarafından korunmuş ve Peygamberliğe hazırlanmıştı. Yani tâ ilk günlerinde, bir gaybî inayetle sonraki vazifesine göre hazırlanmıştı.

İman Hicret Beraberliği¹

Efendimiz döneminde gerçekleştirilen bu hicrete verilen önem, daha sonraki dönemlerde o ölçüde olmamıştır. Allah Resulü, Mekke'de iman eden herkese, "hicret etmeye de biat edeceksin" diyor ve el sıkarken adeta terazinin bir kefesine imanı, bir kefesine de hicreti koyuyordu.

Evet, Mekke'de davetin artık yapılamaz hale gelmesi, dışa açılmayı ve Müslümanların kendi ayakları üzerinde durabileceği bir yere gitmelerini de zaruri kılıyordu. Aynı zamanda bu hicret sayesinde Medine'de kurulacak site devletiyle İslam, kâmil manada ve kendi orijini ile temsile kavuşacaktı. İşte bu hicret, bu yeni İslami tekevvünün desteklenmesi adına ayrı bir önem arz ediyordu. Efendimizin "La hicrete ba'de'l-feth velakin cihadun ve niyyetun=Mekke fethinden sonra hicret yoktur, ancak cihat ve niyet söz konusudur" (Buhârî, Cihâd 1; Müslim, İmâret 86) beyanları da bu hicretin hususi olduğunu açıkça ifade ediyordu. Dolayısıyla gerçek hicret belli bir zaman diliminde Mekke'den Medine'ye yapılan hicrettir; bundan sonra gerçekleştirilen hicretler ise ancak, çok sağlam bir niyetle kıymet ifade edecektir.

Hicret Ruhu²

Bizler için hizmet adına hicret çok önemlidir. Evet, her birerlerimiz, mukteza-yı beşeriyet olarak bazı karışık işlere girdiğimizden ve elimizde olmayarak bazılarının hakkımızda bir kısım bulanık şeyler söylediğinden ve söyleyeceğinden, doğup büyüdüğümüz yerden hicret edip ayrılmamız elzemdir. Zira niyetler ne kadar halis de olsa, tam bir emniyet ve güven telkin edebilmek için, muhatapların dimâğlarında en küçük bir bulantıya meydan vermeyecek şekilde nezih bulunmamız, nezih tanınmamız şarttır. Bu da ancak, bizim, yanlış ve eksiklerimizi bilmeyenlerin yanında mümkün olur ki, dilimizde bunu "gökten inmiş gibi" sözcüğüyle ifade ederiz... ve böyle olmamız, böyle görmemiz hizmetin tesiri açısından çok önemlidir.

Sözlük

Vakar: ağırbaşlılık

İhsan-ı ilahi: Allah'ın ikramı

Bidayet-i hayat: Hayatının başlangıcı

Biat: bağlılık yemini, kabul etme

Mukteza-yı beşeriyet: İnsanlık gereği

Dimâğ: Beyin, kafanın içi

Hizmet: İnsanlık ve barış içinde bir arada yaşama için çalışma ideali

¹ 40 M. Fethullah Gülen, Prizma 4, Nil Yayınları, Ocak 2011, s.71-72.

² Fasıldan Fasıla 2, <https://cetele.org/wp-content/uploads/2018/04/Fasildan-Fasila-2-M-F-Gulen.pdf>, s.52.